

Franina i Jurina

Fr.: Jurino, ja bim te neč pital.
 Jur.: Pitaj!
 Fr.: Ma moraš dobro promislet, nego ćeš mi odgovorit.
 Jur.: Ja vavek prej ispešem nego čem.
 Fr.: Reci mi, dakle: veruješ ti više sreću ale pak u umeću?
 Jur.: Ja verujem puno va sreću, ma ja više va umeću. Zač pitaš?
 Fr.: Zato zač mi se nekako čudno čin da toliki ljudi, ki gredu od naše kraji v Ameriku, tamo nekako stal avanciraju.
 Jur.: Ča će to reć: slabo avanciraju?
 Fr.: To će reć, da siromahi gredu tamo i da siromahi nazad prihajaju. Ča nego je to? Je l' tu kriva sreća al ne umeća?
 Jur.: More bit jedno i drugo.
 Fr.: Kako — jedno i drugo?
 Jur.: More bit, da ti naši ljudi nijaj ni sreći ni umeći.
 Fr.: Ja pak mislim, da j' to malo drug gačeje.
 Jur.: Kako?
 Fr.: Mislim, da oni pravl Amerikanci, oni, ki su tamo već od vele starine i ki drže u svojeh rukah sukno i škare, ne pušćaju drugom, da se na njihov račun obogaćuju.
 Jur.: Ta ti ne valja.
 Fr.: Kako ne valja?
 Jur.: Ne valja, zač je Amerika slobodna zemlja, kade more svaki čovek postat gospodin.
 Fr.: Ja poznam dosta Amerikani, ma ne vidim puno gospodi mej njima.
 Jur.: Ja znam pak, da su ovi dni nabrojili svu silu ljudi, ki su va Americu prišli z ove naše Jurjepi i tamo su nakon malo let postali pravl građani liliti milijunaši.
 Fr.: To se tako poveda.
 Jur.: To je živa istina.
 Fr.: To su morda oni, ki su z domi prinesli ki krajcar, pak su se tamo stavili trgovat.
 Jur.: Kakov krajcar! Najviše ih je tamo šlo goleh i bosh truhom za kruhom i svi su pokle malo let postali milirdi.
 Fr.: Kako to?
 Jur.: A lepo! Neki z matikom neki zabatićem neki s pilum — kako je znao. Oni ki su htilli oko na zemlju, postali su s vremenom farmeri, to će reć gospodari velike zemlji. Ko njim je davala svega blagoslova Božjega. Ma na milijuni, ne miga na evanciki, kako puli nas! Takovlje ljudi, ki su se zemljum obogatovali, ima preko pol milijuna, i svi su so

DOPISI

IZ RIJEKE

Principessa Mafalda. Neke poznatije nesreće na moru. — Žena i opasnost. — Put oko svijeta u čamcu. — One tri.

Ocean je nenasićiv. Nepristano traži nove žrtve: danas kakvu ladju ribaricu, sutra kakav jendrak, prekositra, kao da mu apetit sve više raste — posegnut će i za kakvim kolosom, tranzatlantikom, kaošto se ovo dogodilo i ovih dana, kad je u svoje dubine povukao golemi i ponosni parobrod «Principessa Mafalda».

Historija pomorstva bilježi više ovakvih nesreća, i kuditakmo težih. Spomenut ću ovdje samo tri četiri brodoloma, što mi banu u pamet. «Meduza». Tako se zvao francuski ratni brod, što je dne 17. juna 1816. krenuo iz neke francuske luke put Senegala. Nekoliko dana zatim brod se nasukao zapadno Maroka, daleko od kraja. More bijahu trebalo je udesiti, da se svi, što bijahu na njemu, što prije spase. Bilo je svemu oko četrstotine glava, što nomara. Što vojnika. Neki su se od njih spasil u razne čamce, a što i četrdeset i osam vojnika smešteno je na nekakvu «cataru», koja je doduše bila nekih deset metara duga, ali nije imala ni jedra ni vesla. Što je još najgor, taj je splav bio nepristano put vodom, a i svi oni, što su bili na njemu bili su u vodi do pojasa. Da ih može nekome nositi, pobacali su mnogo hrane u more. Sami nasred mora bez hrane i vode oni su nesretnici brzo izgubili glavu. Ne samo pamet nego i ono čovječanstva, što ga imadjuhu u sebi. Od živca, što su im ga bili dobacili s broda, još je ostalo bilo nekoliko batvica vina. To su vojnici i mornari na dušak isplili, uzasno se opili i čisto podivljali. More strašno, noć tamna, a pijana se čeljad davi i nateže.

Sjutradan na «catari» nije više bila ni poioevica ljudi. Pošto se ovi, što su iza one bitke ostali živi, rastrježnili, zavlada na splavu mir, ali kad je nakon nekoliko dana stigla pomoć, na «catari» nije od 148 ljudi ostala nego samo petnaestorica, od kojih su šestorica malo zatim poginula. Strahaan je bio brodolom francuske frigate «Semillante». Ona je potonula negdje na ušću tjesnaca Bonifacia, izmedju Korzike i Sardinije. I tu je poginulo mnogo vojnika: more je svud okolo bilo posijano lješinama. To se dogodilo u vrijeme Krimskog rata.

Stariji pomorci sjećaju se još sukoba francuskog tranzatlantika «Ville du Havre» s engleskim parobrodom «Loch Earnom», kao i užasnog požara, koji je do kraja uništio francuski brod «Magent». Poznata je i žalostna sudbina parobroda «Valentine», na kome su poginuli svi osim jednoga, koji se na čudan način spasao. Blizi su nam brodolomi «Campagne», «Bourgnagne», pa talijanskog tranzatlantika «Saria», «Titanik», «Lusitanie» itd. Čovjeku se koža ježi, čuo čita one strahovite pojedinosti tih brodoloma, i kad proživljuje one užasne časove, što su ih uistini proživljele tolike hiljade jednih brodolomaca.

Brodolom «Principessa Mafalda», koji srećom i zaslugom svoje požrtvovane vojske nije imao ni izdaleka tolike ljudskih žrtava, koliko su ih imali brodovi, što sam ih prije nabrojio, jednako se duboko dojmo srca naših pomoraca, zato nije čudo, da se o tome još i danas na Rijeci govori osobito u krugovima pomorskim. Zanimivo je slušati naše mornare, kako to oni tumače. Oni vele:

— Najgor je, kad se na kakvoj ladji nakupi mnogo putnika, koji o moru ni pojma nemaju. Čim se pokaže prva pogibelj, oni već izgube «abusulu», strah im se zabije u kosti, i oni upravo polude, tako da i kapetani i vojska imaju s njima vragometnog okopanja, da ih drže u disciplini. Svi bi htjeli u prvu barku, što se

spušta u more, pa ako ne mogu odmah do druge, oni će da skoče u more, pa i ako ne znaju plivati. Neki pak ne će ni u čamac ni u more, već vole ostati na brodu, kao da se na njemu osjećaju sigurniji. Ako im igdje strah — vrag, to je onaj, što ga nosi u sebi brod, koji tone.

Najveća pokora u takovim su slučajevima žene. Ali ne sve. Najinteresantnije bilo su u vrijeme rata na ladjama, kojima je prijelila opasnost, da budu torpedirane. U noći ne bi oka stisle, već bi nepristano pljile u more, i ako bi samo gdjeog kakva ribica malo zapljuskala, već bi trčale kapetanu navaljujući na nj, neka bude oprezan, jer da su na svoje oči vidjele «periskop» i glavje neka zna, što još govoriše bi tiho, sasvim ispod glasa, da ih ne bi podmornica čula.

Jest, ali u času prave, ozbiljne opasnosti, u času, kad bi u brod zaista udario torpedo, žene bi se pokazale u sasvim drugom svijetu. Prvoga, na koga ih se namjerilo, pitale bi neizrecivo bezaleno i mirno:

— Gospodine, zar je istina, da smo torpedirani? Što biste mi savjetovali, čine da se ognem, dali u onaj moj sivi mantel ili da obučem onaj moj plavi kostim — vi već znate koji? Ja nisam ovo isisao iz maloga prsta. Ovo sam ja negdje čitao, zato možete i vjerovati, da je tako bilo.

Kako bilo da bilo, sve nesreće na moru, svi brodolomi, ma kako strašni bili, ne će biti kadri, da ljude od oka odvrate od putovanja po pučini sinjoi. Koliko je samo u ovoj godini nastradalo ladjah velikih i malih, francuskih, i engleskih, njemških i holandskih, grčkih i slavenskih — pa sve kao da nije ništa bilo, naprotiv: mi vidimo svaki dan, kako se ljudi upuštaju u sve smjelije i drskije pomorske podhvate, kaošto je od prilike i onaj, o kome je ovih dana pisala «Vedetta». Neki mladi ljudi, da su naime u bližjoj Opitiji sami napravili čamac, kojim misle obići cijeli svijet. Za sada hoće samo do Indije, kroz Suec dakako, a kasnije što Bog da i sreća mornarska. Oni, koji su vidjeli njihovu ladjicu, vele, da je duga koliko i jedan obični «guc», ali je većim dijelom nadkrivena. Izgleda kao papuča, a čini se, da je prilično solidno građena.

Misljen je kod pomoraca kao uvijek podijeljen: jedni vele, da bi mogli uspieti, ako u Indijski oceanu nauđu monsune, koji će ih kao pero ponijeti u Bombay. Drugi pak kimaju glavom. Ja pak, koji se ni u što ne razumijem, dodajem: kad bi Kolombo bio slušao pomorac, ne bi nikada bio otkrio Amerike. Zato je najbolje, da svak čini, što ga je voja.

One tri:
 — Neki su se pijanci nosias u našoj ulici potukli. Čitavo se susjedstvo probudilo, prozori se poovtalali i kroz njih pomolila se glavja do glave. Provirila i moje glavja — a i Ninetina. Kad se dolje ona bukla slegla reći će Ninetina:
 — Vrag ih zel te ih zel! Tako sam se prestrašila, deset let življenja su mi zeli.
 — A ja da bi vam ih oteeli zet jos jedno deset... oglassi se neko s ulice. Ja se brzo povukoh, da ne čujem, što je iza toga moralo da slijedi...

Ona druga:
 — Danas mi se je Ninetta tužila, kako su ženske zaista nevoljne i «brži»ne.
 — Pogledajte manel! Ča sam ja bila, kada sam prisla na ovi svet? Nis: sedmo musko rebro. Sada bi trebalo jos da se ozemin, pak kim onputa postala komad jedna polovica.
 — Ja pak mislim, da biste postali najmanje dvije polovice, rekoh ja tiho i položih kao uvijek.
 — Ona treća: Tuče su se na Korzu posvadijela dvojica: jedan kaza drugome, da je bedast, a drugi njemu, da je šarlatan.
 — Dobro neka bude, reče ovaj, ali znajte, da sam se ja dvadeset punih godina trudio da postanem šarlatan, dok vama nije trebalo drugo nego doći na svijet, da budete bedast i glup kako noć. Rokac.

«Ki ćeš da dan današnji bude prez kolecarija «Jurina i Franina»
 Iz razgovora «FRANINA I JURINA».

PODLISTA K

Ciganka

Pripovijest iz Istarskog života.
 Naplao Gic.
 (Nastavak 4).

Mirko nije čitavu noć oka stisnuo. Budno njegovo oko bdjelo je nad ciganskim šatorima, što su ko neke crne mrnje stajali mirno na kraju Plešivca.

Bojlo ga je srce radi nepravde nanese ciganima. Glava mu je gorjela. I na momente bi planuo. Ruka mu je nervozno posizala za nožem, oko bi mu bljesnulo od neke pravde osvete na nepravdu. Ali najednput bi se opet umirio, neka nedoljiva dobra sila, koja mu je u duši javljala, spriječila bi svaku njegovu naglu nakanu.

Mirko je imao pošteno srce. On nije poznavao vanjske razlike medju ljudima. Mjerio je vrijednost čovjeka po poštenju i plemenitosti, a na vjeru, rod i razne predrasude, koje postavlju razliku izmedju čovjeka i čovjeka, nije pazio, nije polagao važnosti. U svakoj je zgodi slušao svoju savjest, pa tako i u rasudivanju ljudi. Ona je bila nje-

gova voditeljica i čuvarica. Njegova je savjest bila njemu vjera, po kojoj se je ravnao i živio.

Savjest mu je govorila, da se mora zalagati za cigane i zato je bdio i pazio na šatore, a ne možda samo zato, jer je volio Anku.

I Anka je onoga dana mnogo pretrpjela. Plakala je do kasne noći. Svu je je žalostilo, a boljela su je i majčine riječi: «Što si otišla medju — ljudem».

Ljudi, ljudi — mislila je Anka — a što smo mi, zar mi cigani nismo ljudi...

Ankin otac Marko sjedio je uz prozorčić. Nagnuo se je na svoju tešku ruku i stajao zamišljen. Teške misli nicalo su mu u glavi. Ispred njegovih duševnih očiju redale su se naglo slike njegove tužne prošlosti.

Marko nije bio ciganskoga roda...

Bio je sin imućnoga posjednika tamo negdje iz daleke Slavonije. Lijep, jak i pošten momak, radio je i služio na čast svom rodu. No, dogodilo se, da je počinio jedan «neprostitiv grijeh». Bilo je to u ono burno doba, sedamdesetioseme godine kada je, Austrija zauzimala Bosnu. On nije htio da ode

u vojsku, pa da po Bosni strelja u braću. Utekao je u šumu. No, oružnici mu udju u trag. Htjedše ga uloviti. Opkolise ga. U najvećoj opasnosti, da ne pane u ruke vlasti, bojeći se prijekog suda, po kojem bi bio stalno na smrt osuđen, — on ustrijelji jednog oružnika i sretno pobježe.

Poslije toga morao je da za uvijek ostane u šumi. Da se pojavi u svom selu, stalno bi dopao kazne. Odlučio ostati s ciganima, na koje se je bio namjerio. Postao je pravi ciganin. Medju tim ciganima živio je neko vrijeme. Bivio se je kovačkim zanatom. Taj je zanat dobro izučio. U znojnu lica svoga služio je svojh kruz. Doskora se je zaljubio u jednu lijepu ciganku, s kojom se je oženio i koja mu je rodila Anku.

Malo iza ženidbe Marko se je odjelio od te ciganske trupe, pa je sa svojom ženom i djetetom započeo samostalan život lutajući i potucajući po svijetu. Obišao je već na stotine sela, radeći marljivo i pošteno, no za uvijek je ostao ciganin. Ciganin...

Tako je došao i u Cićariju. U Plešivcu se je zaustavio i bilo mu je drago prebivati medju narodom, koji govori njegovim jezikom. On je volio sve one

ljudce, koji su njemu veoma zlo uzvratili tu njegovu ljubav. To ga je boljelo.

On je doznao za ljubav Anke i Mirka. Uvjeren je bio, da je Mirko pošten mladić i da pošteno misli. Poznavao je dušu svog djeteta. On je Anku brižno odgajao. Ona je rasla i razvijala se pod njegovim očinskim okom, poput jednog njegovanog cvijeta. Anka je bila zadojena samo plemenitostju i ljubavlju za sve što je dobro i lijepo. Ostalo je njezin otac nastojao, da u nje razvije dobre osjećaje do ljudi, do seljaka «trpina». pa joj je već za ranoj djetinjstva običavao pričati o Matiji Gubcu, seljačkom kralju. Ona se je s tom duhu odgojila.

No, događalo se je, da su i nju u njezine baš seljaci najviše prezirali. To je ona osjetila već za djetinjstva. Seljaka djeca nisu voljela malu ciganku. Tako je bilo u svim selima, u kojima se je kovač Marko zaustavljao. Mala je Anka često dotrčala zaplakanu u šator gdje joj je otac radio, zagruirila bi svoju glavicu u crnu kočvaku očevu pregaču i plakala, dok joj otac svojim tvrdim prstima milovao po kudrastim kosicama.

(Nastavit će se)

ZAVOD Dra. BONCINA-FINETTI

Trst - Via Fabio Filzi 23

Primanja: od 10 do 12 i od 15 do 17

Radikalno liječenje: ŠIATIKE (BEDROBOLJE). Liječenje traje samo 3 dana. - Uspjeh zajamčen. Bolesti mišića na prsima i u bokovima.

ti bogatuni, kako sam ti već rekao, doklatili famo z ove naše Jeuropi, kako pravi ladvroci ili armirajžneri.

Fr.: I ča još?
Jur.: Dobro oko i fin nos. Jako fin nos, da moriš valje nanjuhat dobar posal.

NARODNI KOLEDAR ZA ISTRU

«FRANINA I JURINA» ZA 1928 GOD. izasao je, te se već širi po svim istarskim selima. Ne bi smjelo biti ni jednog našeg prijatelja, ni jednog čitatelja...

IZ LIBURNIJE.

Pitanje Tribunala.

Još prije nekoliko vremena kotarski je sud Volosko-Opatija pripadao pod trščanski, a malo kasnije pod koparski Tribunal. Sad je podređen Tribunalu u Pulj, koji se nalazi - kako je poznato - u drugoj Istarskoj pokrajini.

IZ PRAČANE KOD SOVINJAKA.

Naša vlnska prozvodnja
sušili su nam neke niti pisati. O njoj se u «Istarskoj Riječi» bilo već dovoljno govora. I kod nas je uništena sve osim grozdja. I grozdje nam je doduše oštećeno, jer nije onako masno kako je moglo biti...

IZ BUZEŠTINE.

Dvije dobre narebabe. - Naše vino.
Doznali smo za lijepe dvije novosti, za dvije narebabe kraljevske vlade. Prva se tiče pomoći, koju se kani pružiti i nama na Buzeštini popravkom ceste: Buzet-Brest, Buzet-Lupoglava, Buzet-Cerovlje.

IZ CÍČARIJSKOJ KRASA.

Jesen. - Gradnja ceste. - Gospodarstvo
Nastupila je jesen. Imali smo u početku i malo ružnog vremena, no sada su vremena opet sunčana.

IZ SOVINJAKA.

Naše gospodarstvo i pomoć. - Sajam, crkva, svećenik Branca.
Uzimam pero u svoju trudnu i tešku ruku, da javim, da smo grozdje potrgali, da smo žito posjali sve u ufanju, da će Bog barem druge godine obilnije blagosloviti naše muke i trude.

«I ženam se jako dopada eka naša knjiža. Moja Luce je čera pustila da knjig se palenta presmudi, zaš ni mogla pustiti z ruki one neke lege storiije i pismjece».

«I ženam se jako dopada eka naša knjiža. Moja Luce je čera pustila da knjig se palenta presmudi, zaš ni mogla pustiti z ruki one neke lege storiije i pismjece».

Iz razgovora «FRANINA I JURINA».

Domaće novosti

Novo općinske konzulte.

Fašistička vlada, koja živo radi na reorganizaciji svih mogućih uprava u državi, nastoji, da iz temelja reorganizira i općinske uprave, pa je u tu svrhu pred kratkim uspostavila po svim općinama podeštate, a sada je pred nevoliko dana ministarski savjet prihvatit predlog on Mussolinija, ministra unutarnjih djela, da se na svim općinama uspostave i nova općinska vijeća ili konzulte.

Prema novim pravilima za uspostavu novih općinskih konzulta (na općinama, koje imaju manje od 20 hiljada stanovnika), imenuju i šalju u konzultu dvije trećine vijećnika sindakalna udruženja i jedna trećina predstavnika općinske uprave.

Općine, koje imaju više od 20 hiljada stanovnika, moraju imati općinsku konzultu. Sve vijećnike za konzultu u takvim općinama birati će sindakalna udruženja. Izabrani vijećnici biti će predloženi prefektu, koji će ih potvrditi i imenovati svojim dekretom.

Općinama, koje imaju više od 100 hiljada stanovnika, biraju vijećnike sindakalna udruženja. Izabrani se prijave ministarstvu unutarnjih poslova, a potvrđuju se kraljevim dekretom.

Novine javljaju, da je u mnogim, a naročito u većim općinama već se priprema za uspostavu novih konzulta. Sindakalna udruženja izabrala su svoje zastupnike, a prefekti rađe oko toga, da konzulte budu što solidniji i bolje, pa između predloženih vijećnika strogo izbiru.

Na istarskim malim općinama, koje imaju manje od 20 hiljada stanovnika, predlagati će dvije trećine vijećnika za konzultu pojedini sindakati. Budući su naši krajevi većinom poljodjelski, to će najviše vijećnika u općinama imati sindakati poljodjelaca.

Novo gradnja i popravci istarskih cesta.
Pomoć, što ju je vlada odredila Istri, koja je gospodarski teško oštećena sudromom, u formi javnih radova, počinje se provoditi u stvarnost.

«I ženam se jako dopada eka naša knjiža. Moja Luce je čera pustila da knjig se palenta presmudi, zaš ni mogla pustiti z ruki one neke lege storiije i pismjece».

Novo općinske konzulte.

Svi ti radovi zajedno stajati će prema proračunu 8 milijuna 582 hiljade lira. Ako iza objavljenih radova ostane još nešto novog novca, sprovesti će se gradnjom ceste Rovinj - Vestre do Magnana.

Općinama, koje imaju više od 20 hiljada stanovnika, moraju imati općinsku konzultu. Sve vijećnike za konzultu u takvim općinama birati će sindakalna udruženja.

Općinama, koje imaju više od 100 hiljada stanovnika, biraju vijećnike sindakalna udruženja. Izabrani se prijave ministarstvu unutarnjih poslova, a potvrđuju se kraljevim dekretom.

Novine javljaju, da je u mnogim, a naročito u većim općinama već se priprema za uspostavu novih konzulta. Sindakalna udruženja izabrala su svoje zastupnike, a prefekti rađe oko toga, da konzulte budu što solidniji i bolje, pa između predloženih vijećnika strogo izbiru.

Na istarskim malim općinama, koje imaju manje od 20 hiljada stanovnika, predlagati će dvije trećine vijećnika za konzultu pojedini sindakati.

Novo gradnja i popravci istarskih cesta.
Pomoć, što ju je vlada odredila Istri, koja je gospodarski teško oštećena sudromom, u formi javnih radova, počinje se provoditi u stvarnost.

«I ženam se jako dopada eka naša knjiža. Moja Luce je čera pustila da knjig se palenta presmudi, zaš ni mogla pustiti z ruki one neke lege storiije i pismjece».

«I ženam se jako dopada eka naša knjiža. Moja Luce je čera pustila da knjig se palenta presmudi, zaš ni mogla pustiti z ruki one neke lege storiije i pismjece».

luke ukrcanja samo polovicu tarife. To je bilo uređeno, da se omogući siromašnim građanima emigracija. No, vlada u zadnje vrijeme svim silama nastoji, da što je moguće više stegne i smanji emigraciju. (Za to ima mnogo važnih razloga. O tome smo mi već opširnije pisali). U tu svrhu vlada će spomenutu polakšicu sasua ukiniti. — Oni emigranti, koji su se do sada iz stranih država vraćali u domovinu imali su na talijanskim željeznicama također 50 posto popusta, to jest plaćali su također polovicu tarife od granice ili iz luke ukrcanja do svoje općine. Ta se polakšica ne ukida, nego se dapače povećava na 75 posto popusta. Emigranti, koji se vraćaju plaćat će na tal. drž. željeznicama samo četvrtinu tarife.

Za lovec. — Puljski «Circolo di Caccias» javlja svim lovcima, da od 1. novembra dalje smiju izlaziti u lov samo četvrtkom i nedjeljom. To je određeno za to, jer je u posljednje vrijeme lov bio nedisciplinovan, a divljači je u lužnim krajevima ove godine vrlo malo. «Circolo» je upozorilo i karabinjera na ove odredbe. Svi prekršitelji biti će strogo kažnjavani.

Skupština pokrajinskog vijeća Istarskih fašističkih sindikata. — Dne 23. oktobra održana je u Puli skupština pokrajinskog vijeća Istarskih fašističkih sindikata. Predsjedao je generalni sekretar cav. Adriano Petronio. Bili su zastupani svi istarski sindikati. Skupština je bila važna, a raspravljalo se je u glavnom o sniženju cijena živežnih namirnica i stanarina. Sastavljena je u tom smislu jedna stroga rezolucija. Cijene živežnih namirnica i stanarine morati će se što prije znatno sniziti, jednako kao što su snižene i plaće radnicima, 10 do 20 posto, jer je to potrebno i pošteno. U gospodarskoj bitci, koju vlada provodi, moraju se svi jednako žrtvovati i radnici i trgovci i pojedinci. Do sada su ovi posljednji na poziv ostali gluhi, no to tako dalje ne smije ići.

Pop Branca iz Račje Vasi premješten. — Između ostaloga javljaju nam iz Račjevasi na Čičariji, da je tamošnji svećenik i bivši učitelj g. Branca premješten na Buzeštinu i to kao učitelj u Sovinjaku. Isto tako premješten je iz Račje Vasi i bivši općinski tajnik, nećak g. Brance. Buzet je za općinskog tajnika Račjoj vasi poslao g. Martinija, koji je bio do sada činovnik na buzetskom sudu. Iza kako je iz Račje Vasi otišao g. Branca, koji je bio poznat na «daleko» po svojim posebnim osechinama, tamošnje pučanstvo ide na misli u Lanišće, jer još nema novoga svećenika.

Optuženi, ali riješeni. — Mljekarska druga u Svetom Martinu kod Buzeta držala je jedne nedjelje mjeseca januara svoju redovitu odborsku sjednicu. Kad li za vrijeme sjednice stupi među odbornike nekoliko uniformiranih članova milicije. Milicija je zabranila sjednicu. Odbornici zadržane bili su optuženi da su sazvali sjednicu, a da to nisu javili vlastima. Pred kratkim se je vršila za tu raspravu protiv odbornika V. Šepića, A. Dračića i I. Klavčića. Optužene je vrlo vješto branio mladi tršćanski odvjetnik dr. Kezič, pa su bili riješeni bez svake kazne.

Težak položaj rudara u Raškoj dolini. — Rudarsko poduzeće u Raškoj dolini u zadnje vrijeme vrlo zlo postupalo sa svojim plaće više od 20 posto. Osim toga poduzeće je otpustilo 400 rudara, a kamni otpušteni doskora još koju stotinu. To je dovelo do sukoba između poduzeća i rudara. Cijelu je stvar preuzela u ruke sindikalna organizacija, pa će sve riješiti pravdom za jednu i drugu stranaku po korporativnom sistemu.

Novi zvonik u Umagu. — Dne 24. o. m. j. počela je u Umagu gradnja jednog novog zvonika. Taj će se zvonik držati uz crkvu Majke Božje. Prema projektu arhitekta Scottija izgleda da će novi zvonik biti vrlo lijep.

Ujedinjenje medullinskog i ližnjanskog fakija. — Pokrajinsko tajništvo fašističke stranke odredilo je, da se fašjo u Ližnjanu i Medullinu ujedine u jednu organizaciju. Ujedinjenu organizaciju voditi će medullinski učitelj tenente milicije De Cicco.

Mlijeko i sniženje cijena živežnih namirnica. — Građani grada Pule, potpomagani raznim inštitucijama, u zadnje vrijeme nastoje na svaki način isposlovati od općine, da se odredi niža cijena za mlijeko, koje se u grad uvaža. Sada se u Puli mlijeko prodaje po L. 150. Građanstvo zahtjeva, da se cijena snizi na L. 120.

Kradje. — Gdje? A gdje drugdje nego u Balama! Koliko smo već kradja u Balama samo mi zabilježili! Tako se je i u noći 24. oktobra dogodila jedna. Nepoznati lopovi provalili su u staju poljodjelca Cucurina. Odmjegli su: jedan plug, jednu sjeckaru, upreg za konja i razno drugo gospodarsko orudje. Poljodjelcu Floretiju tatovi su pak učinili malo veću štetu: iz staje su mu otjerali jednu kravu. Seljani su po trgovima mislili uhvatiti lopove, no nisu uspjeli.

Zalonsa smrt nesretno starije. — Antonija Furlanić, stara 63 godine, iz Mangana kod Kopra bila je umobolna, a uz to je imala i maniju, da prosí. U tu svrhu odlazila je često od kuće u udaljena istarska sela. Tako je i pred nekoliko dana otišla od kuće da prosí, a od njezinih ukućana niko je nije ni pitao kamo ide. Otišla je, ali se je neobično dugo zadržala, pa ih je

na koncu to počelo zabrinjavati. I odoše, da je traže. Koje li zaprepaštenja za njih, kada je iza dugog traženja našli mrtvu i rasmrskanog tijela u dnu jednog ponora, u koji je na neki nesretni način pala, ubrvaši se.... Ovaj je događaj proizveo utisak velike samosti kod svih onih, koji su bijednu ludu stariću poznali.

Kradje elemozinu. — U Piranu je pred par dana uhvaćen neki Lucavez, koji je u crkvi Sv. Roka otkimao sa zida i ukrao skrabicu sa elemozinom. On je karabinjerima izjavio da je to učinio jer je bio gladan. Za svoj «pobožan» čin Lucavez je oduvencen u koparski zatvor.

Cijela familija pred sudom. — Pred više dana vršila se je pred puljskim tribunalom rasprava protiv nekog Ivana Basona iz Kozijaka, koji je bio optužen da je u staru Martina Švarka, starca od 72 godine iz Švika kod Piona, ukrao jednu kutiju iz koje je bilo 15 hiljada lira to neki zlatni predmeti. To se je dogodilo pred 2 godine. Stari je Švik odmah bio posumnjan na svog dvadesetogodišnjeg slugu Basona. Mladić je bio uhapšen, no doskora je uspio pobjeći iz zatvora. Otišao je u Jugoslaviju. No, iz Jugoslavije se je vratio, jer je istragom bilo zaključeno, da on nije Švika pokrao. Ali pred nekoliko mjeseci izjavio je nepažnjom neko od njegove obitelji, da je on doista pokrao Švika. Bason je bio uhapšen ponovno. S njime je zajedno uhapšena i sva njegova obitelj. Njegova šurjakinja, njegov brat i njegov tast osuđeni su zato, jer su tata sakrivali svaku na godinu i pol zatvora i 300 lira glave, dok je Ivan Bason osuđen na zatvor od 2 godine i pol.

RED UKRCAVANJA KOD RAZNIH TRŠĆANSKIH PAROBRODARSKIH DRUSTAVA.

Dne 2. novembra 1927.

Opći red (Turno generale). Mornari (3) 259; mladići palube 1 28; mladići palube II (1) 29; mali palube (1) 21; fogisti (3) 294; ugljenari (2) 101; mladići sobari 3; mladići kuhinje 18; mali kuhinje (2) 29.

Lloyd Triestino. Mornari (2) 155; mladići palube I 63; mladići palube II 66; mali palube (7) 34; fogisti 204; ugljenari 138; mali kuhinje 183; Časulici Nord. Mornari (2) 70; mladići palube (3) 74; mali palube (7) 42; ingratsatori 19; fogisti (1) 28; fogisti nafta (2) 30; ugljenari (1) 18; mladići stroja (2) 24; mladići kuhinje (2) 40; kuharski naučnici (3) 11; mali kuhinje (7) 16.

Cosulich Sud. Mornari (19) 88; mladići palube (5) 30; mali palube (7) 44; ingratsatori (5) 24; fogisti (1) 23; fogisti nafta (7) 33; ugljenari (3) 33; mladići stroja (4) 22.

Libera Triestina. Mornari 17; mladići palube 1; mali palube (10) 1; ingratsatori 10; fogisti (1) 33; ugljenari (2) 13; naučnici 1 5; naučnici II 10; mali sobari (8) 1; mali kuhinje (3) 6.

Tripovich. Mladići palube 15; mali palube 9; fogisti 52; ugljenari 35; mali stroja 1.

Opaska. — Brojevi u zagradama označuju koliko osoba od svakog zanimanja društvo treba. Broj izvan zagrada označuje red ukrcanja predilježničnih pomoraca, koji imaju svaki svoj broj. — Mornari = mornari; mladići palube = glavne di coperte; mali palube = možda di coperte; mladići kuhinje = glavne cucina; mali kuhinje = možda cucina; sobar (konobar) = cameriere; ugljenar = carbonario; naučnik = allievo; mladići stroja = glavne macchina.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI. Tisak: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

Svi koji kane putovati u Ameriku i Australiju, neka se obrate na ovlaštenog zastupnika za izseljenje za kotar Volosko-Opatiju: **CHITTER MARIO, MATULJE** (kod kolodvora).

Studio Fiscale - Fiškalna pisarna Anto Letiš

bivši općinski tajnik u Matuljima prima stranke od 9% do 12 i od 14 do 17 U MATULJIMA, nova kuća Puž, broj 126 (na polovici puta između trga i opć. glavarstva).

Daje informacije, savjete i pomoć u raznolikim pitanjima. Sastavlja prijave, odjave, molbe i uroke u upravnim, komercijalnim, poreznim i taksnim stvarima, kao što i u poslovima građanstva i policajnim, te u mnoštvu drugih poslova, koje ljudi nemogu da sami obavje.

Poslužba realna, točna i hitra, a nagrada primjerena i čedna.

Fotograf Matko Gortan u Pazinu preporuča sl. općinska mjesta i okolice svoju **fotografsku radionicu** iznajmljuje liza svaki dan fotografije za 1000.000. Kao i poželjno razgovor, te prečista slike (agrandiranje). Fotografije za putovanja (pasaporta) legatstva i tuku i tuku.

GLYKOL
Samo pomoću energičnog liječenja s Glykolum liječi se glavobolja, slabokrvnost, kostobolja i slaboba. Specijalitet ljekarne Castellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42.
Cijena jedne boce L 750.
Za cijelu kuru treba 6 boca.

KURJE OČI (kale)
liječi brzo i uspješno mast

Farmacia Sponza
TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST
Čuvajte se patvorina!
Mast Rya možete dobiti u svim ljekarnama uz sniženu cijenu od 3 lire.

Ortopedijски Institut **A. ZECCHI** (Via Roma 31, TORINO, p. p. nobile)
FILIJALKE: GENOVA: Via Fiaschi No. 28
FIRENZE: Via Roma No. 1
BOLOGNA: Piazza Calderini No. 5.
Aparat Zecchi ERNIJU (kilo)
Potvrđuju iz iskustva liječnici i bolesnici!
Riječ nekih liječnika:
Nizepotpisani liječnici izjavljuju, da su u više prilika savjetovali ernijske aparate Zecchi i do su ih uvijek našli praktične i učinkovite.
Dott. Cav. III. E. CESARO, Med. Chir., TORINO — Dott. S. DE SANTIS, Capto dei Nelli, FIRENZE — Dott. E. TENTONI, major-lječnik, Osp. del Seminario, BOLOGNA — Dott. Cav. III. G. CHARLONE, CHINEO — Dott. L. FOGACCI, LAVAGNA, (Prov. di Genova) — Dott. L. FENOGUOLO, BENEVAEGINA (Prov. di Genova) — Dott. G. DALDACCI, ARDENCA (Livorno) — Dott. SANNAZZARO SILVIO, Uff. Sanit. NIZZA MONFERRATO, i. t. d. i. l. d.

Potvrđuju i ovi ozdravljenici iz provincije Trenta i Bolzana:
PRETTI GIOCONDO — CELLENTINO (Prov. Trento)
GIOVANNI EDOARDO — CARTACCIA (Prov. Trento)
BERTINO MASSIMO — Via Loreto 5, BOLZANO
HAFNER FRANCESCO — Wieser, 81, VERANO (Prov. Bolzano).
Osim ovih ozdravljenika, koji su nas obavili, da javno izjavimo da su postigli veliku fizičku blagodat, ima još mnogo i mnogo nesretnika u našem Piemontu i u mnogim krajevima Lombardije i cijeloj Italiji koji mogu polvrditi, da im se povratila sila i zdravlje pomoću Ernijaskog aparata kojega je izumio velikim marom naš zaslužni građanin ortopedik A. ZECCHI.
Taj aparat mekan i lagan nosi se noću i danju po prilici 30 dana, da se postigne potpuno ozdravljenje od ERNIJE.
Svi koji boluju od Ernije, muškarci, žene i djeca, koji su do sada nosili obične i neujednačene pojase, što im je pogoršalo bolesti, te su radi toga razočarani i izmučeni, sa koji će se nalaziti u sljedećim mjestima i svlaštima:
Trst: Četvrtak 3. i petak 4. novembra „Hotel Moncenisio“;
Rijeka: Subota 5. i nedjelja 6. novembra „Hotel Riviera“;

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3 (iza magistrato)
Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje
Adler - Neumann - Junker & Ruh
najbolji za obitelji i obrt.
Besplatno podučavanje za vezenje. Potrebne su stroji. Popravci. Upostava motornog pogona.
Stara tršćanska tvrdica, ustanovljena 1889.

Narodni koledar „FRANINA i JURINA“ za Istru za god. 1928.
izišao je iz tiska, te se je već počeo širiti po svim našim istarskim selima. Ovaj naš doista ljepši koledar poznat je i obljubljen u svim istarskim domovima. Ove je godine koledar još ljepši nego lanjski. Ima u njemu svega: zanimivog, zabavnog, poucnog i gospodarskog štiva, pjesama, slika itd.
Kupujte ga! Sirite ga! Naručujte ga!
Preporučujte ga svojim prijateljima!
Naručbe prima „Tiskara Edinost“ i Uprava „Istarska Riječ“, Via S. Francesco 20, Trst. Može se dobiti i kod knjžara: Stokta, Trst (Via Milano); Tomasić, Opatija i Trbojević, Rijeka.
Dobra je knjiga naš najbolji prijatelj! Ovaj je koledar uistinu naš dobar prijatelj!
Stoji samo 3 lire!! Sa poštarinom lire 3'50